

Weerbare samenleving

Gemeenteraad Dordrecht

Annelies van Vark

3 juni 2025

Setting the scene

Trouw

OPINIE DUURZAAMHEID&ECONOMIE RELIGIE&FILOSOFIE CULTUUR&MEDIA

EU-rapport Rampenbestrijding

Van extreem weer tot cyberaanval: de burger is 'totaal onvoorbereid' op rampen

De voormalig Fins president Sauli Niinistö overhandigt zijn rapport over burgerweerbaarheid bij rampen aan commissievoorzitter Ursula von der Leyen. Beeld ANP / EPA

Urgentie

NIEUWS

Legertop moet kinderen op tv geruststellen na boodschap dat Zweden zich moet klaarmaken voor oorlog

Zweden moet zich klaarmaken voor oorlog, dat was deze week de opvallende boodschap van de legertop. De autoriteiten willen hiermee aandacht vragen voor de paraatheid van de bevolking. Maar was het ook de bedoeling kinderen angst aan te jagen? Woensdag moest de opperbevelhebber in het jeugdjournaal tekst en uitleg geven.

Jeroen Visser 11 januari 2024, 20:00

Trouw

HEID&ECONOMIE

RELIGIE&FILOSOFIE

OPINIE

CULTUUR&M

Crisis

Zijn supermarkten wel goed voorbereid op een noodsituatie? ‘Bij langdurige stroomuitval gaat de winkel dicht’

NOS Nieuws • Zaterdag 5 oktober, 15:29

Advies aan Apeldoorners om water te koken, toch ook run op flessen

Ook vandaag slaat een deel van de inwoners van Apeldoorn en omstreken flessen water in, omdat het drinkwater in en rondom de stad is verontreinigd met de E. colibacterie. Die bacterie wordt ook wel de poepbacterie genoemd.

ensdag 8 januari 2025 | Het laatste nieuws het eerst op NU.nl

or onze nieuwsredactie

Explosies op de Veluwe? Petitie tegen uitbreiding oefenterrein Defensie bijna 40.000 keer ondertekend, 'maar het is echt nodig'

22-02-2025 07:00 | Binnenland | Auteur: Luwe Groot

Hoe bewust zijn we ons?

(Bron: IPSOS I&O december 2024)

Tabel 3.1: Stel dat in Nederland oorlog uitbreekt, weet u dan wat u moet doen?

	Totaal	Man 18-34	Vrouw 18-34	Man 35-44	Vrouw 35-44	Man 45-64	Vrouw 45-64	Man 65+	Vrouw 65+
Ja	20%	13%	4%	31%	10%	28%	26%	29%	29%
Nee	80%	87%	96%	69%	90%	72%	74%	71%	71%

Tabel 3.2: Stel dat in Nederland oorlog uitbreekt, weet u dan wat u in huis moet hebben?

Basis: gehele steekproef (n=1.133)

	Totaal	Man 18-34	Vrouw 18-34	Man 35-44	Vrouw 35-44	Man 45- 64	Vrouw 45-64	Man 65+	Vrouw 65+
Ja	41%	22%	19%	55%	22%	48%	49%	52%	53%
Nee	59%	78%	81%	45%	78%	52%	51%	48%	47%

Begrippen

- **Total defense:** bundeling van de krachten van **krijgsmacht** en **samenleving** tegen een **agressor**, als antwoord op total war. Gericht op afschrikking. Ontstaan in de Nordics net na WOII.
- **Whole of society:** systematische samenwerking tussen de **overheid**, **bedrijfsleven**, **maatschappelijke organisaties** en **burgers** gericht op **externe dreigingen**.
Finland: comprehensive security
- **Whole of government:** systematische samenwerking binnen **alle lagen van de overheid**

Resilience

Het **vermogen** om:

1. de **effecten** van een grote **verstoring** te **weerstaan**,
2. het **handelingsvermogen** tijdens een crisis te **behouden**,
3. **terug te veren uit de crisis** (bounce back) en **ervan te leren** om de eigen **adaptiviteit** naar de toekomst toe te vergroten (bounce forward)

(Hyvönen & Juntunen, 2021)

Hoe doen andere landen dit?

Kamerbrief Weerbaarheid tegen militaire en hybride dreigingen

Doelstellingen voor een weerbare maatschappij:

1. Het beschermen van vitale en andere belangrijke processen in de maatschappij
2. Een parate en veerkrachtige samenleving
3. Het overeind houden van de Nederlandse democratie, rechtsstaat en overheid
4. Een weerbare economie

Doelstellingen voor militaire paraatheid:

1. Het beschermen en verdedigen van het eigen en bondgenootschappelijk grondgebied
2. Het waarborgen van civiele ondersteuning aan de krijgsmacht bij de uitvoering van de militaire taak

Hoe gaan we dit bereiken?

→ Kamerbrief voor de zomer

Recente initiatieven

NOS Nieuws • Vrijdag, 16:51

**Kabinet wil schuilplekken, zoals
parkeergarages, voor crisissituatie**

NOS Nieuws • Donderdag 15 mei, 14:31

**Kabinet wil in elke buurt noodsteunpunten voor
als het crisis is**

Gemeentelijke verantwoordelijkheid

Op basis van de **Wet Veiligheidsregio's** zijn **gemeenten** verantwoordelijk voor **bevolkingszorg**:

1. het geven van **voorlichting** aan de bevolking
2. het voorzien in **opvang en verzorging** van de bevolking
3. het verzorgen van **nazorg** voor de bevolking
4. het **registreren** van **slachtoffers**
5. het **registreren** van **schadegevallen**.

Initiatieven in Leiden

Veiligheidsregio
HOLLANDS MIDDEN

Veiligheidsberaad
Postbus 7010
6801 HA Arnhem

Bezoekadres
Rooseveltstraat 4a
Leiden

Postadres
Postbus 1123
2302 BC Leiden

Datum:	8 maart 2024	Telefoon:	088 246 50 00	Bijlage:
Ons kenmerk:	2024 JV/RK	E-mail:	info@vrhm.nl	
Uw kenmerk:		Onderwerp:	Zelfredzaamheid en burgerhulp	
Uw brief van:				
Contactpersoon:	Mevr. J. Vos-Smit		Graag bij correspondentie kenmerk en onderwerp vermelden.	

Geachte leden van het Veiligheidsberaad,

In de gemeenteraad van Leiden is in november 2023 een motie aangenomen waarin de burgemeester is verzocht om binnen Veiligheidsregio Hollands Midden (VRHM) de mogelijkheid te bespreken een vrijwillige burgerhulpverleningsorganisatie op te richten. Na een intern beraad hierover hebben wij geconcludeerd dat dit onderwerp meer dan regionale aandacht vraagt. Middels deze brief vraag ik u daarom dit thema landelijk op te pakken.

bestuur en organisatie financiën ruimte en milieu sociaal digitaal carrière juridisch

Binnenlands
Bestuur

bestuur en organisatie / Ingezonden

Weerbare samenleving vraagt actie van gemeenten

Gemeenten spelen een cruciale rol in het weerbaar maken van de samenleving bij calamiteiten.

Ingezonden 15 oktober 2024

Leiden maakt flyer met to-do-lijst bij rampen en crises

Leiden, 28 juli 2024 om 11:52 uur door **Chris de Waard**

Op verzoek van het CDA en de PvdD in Leiden gaat de gemeente samen met het Rode Kruis en de Veiligheidsregio Hollands-Midden een flyer maken met tips voor inwoners mocht zich een (natuur)ramp of crisis voordoen.

Veiligheidsregio
HOLLANDS MIDDEN

Rode Kruis

+ Leiden blaast burgerhulp Koude Oorlog nieuw leven in. Voor het geval een crisis de stad treft. 'Het veranderende klimaat zet onze veiligheid onder druk'

Binnert Jan Glastra

12-11-23, 07:55

Waarnemend burgemeester Peter van der Velden. © Foto Hielco Kuipers

LEIDEN Leiden wil een vrijwillige hulpverleningsorganisatie oprichten die de bevolking terzijde staat bij crises, naar model van 'Bescherming Bevolking' dat tijdens de Koude Oorlog actief was. Daar heeft de gemeenteraad toe besloten.

En nu?

- Hoe **weerbaar** bent u persoonlijk? Kunt u zich in geval van een ramp of crisis **72 uur** redden? Heeft u een noodplan gemaakt?
- Hoe weerbaar is **uw directe omgeving** en wat kunt u doen in uw **straat/buurt/vereniging** om de weerbaarheid te vergroten?
- Hoe weerbaar is de **gemeente Dordrecht**? Hoe sterk is de **sociale cohesie**? En is er een **plan** voor:
 - Business Continuity Management
 - Publieksvoorlichting
 - Noodsteunpunten en schuilen
 - Burgerhulpverlening
 - Voorraadvorming

Weerbare samenleving

Gemeenteraad Dordrecht
3 juni 2025

Bedankt!

a.van.vark@law.leidenuniv.nl
a.van.vark@gemeenteraadleiden.nl